

NOTĂ: Versiunea în limba originală a acestei pagini [LV](#) a fost modificată recent. Versiunea lingvistică pe care o consultați acum este în lucru la traducătorii noștri.

letonă

Swipe to change

Instanțe judecătorești naționale

Letonia

Această secțiune vă oferă informații privind organizarea instanțelor de drept comun din Letonia.

Instanțe de drept comun: introducereÎn Republica Letonia, puterea judiciară este exercitată de **instanțele municipale și districtuale**, de **instanțele regionale** și de **Curtea Supremă**.**Cauzele civile și penale** din Letonia sunt judecate de 40 de instanțe care se împart pe **trei niveluri**: există 34 de instanțe municipale sau districtuale (*rajonu vai pilsētu tiesas*), cinci instanțe regionale (*apgabaltiesas*) și Curtea Supremă (*Augstākā tiesa*).

Instanțele municipale și districtuale din Letonia sunt:

În raza de competență teritorială a **Instanței regionale Kurzeme (*Kurzemes apgabaltiesa*)**:Instanța districtuală Kuldīga (*Kuldīgas rajona tiesa*);Instanța municipală Liepāja (*Liepājas tiesa*);Instanța districtuală Saldus (*Saldus rajona tiesa*);Instanța districtuală Talsi (*Talsu rajona tiesa*);Instanța municipală Ventspils (*Ventspils tiesa*);În raza de competență teritorială a **Instanței regionale Latgale (*Latgales apgabaltiesa*)**:Instanța districtuală Balvi (*Balvu rajona tiesa*);Instanța municipală Daugavpils City Court (*Daugavpils tiesa*);Instanța districtuală Krāslava (*Krāslavas rajona tiesa*);Instanța districtuală Ludza (*Ludzas rajona tiesa*);Instanța districtuală Preiļi (*Preiļu rajona tiesa*);Instanța municipală Rēzekne (*Rēzeknes tiesa*);În raza de competență teritorială a **Instanței regionale Rīga (*Rīgas apgabaltiesa*)**:Instanța municipală Jūrmala (*Jūrmalas pilsētas tiesa*);Instanța districtuală Ogre (*Ogres rajona tiesa*);Instanța districtuală centrală a orașului Rīga (*Rīgas pilsētas Centra rajona tiesa*);Instanța districtuală Kurzeme a orașului Rīga (*Rīgas pilsētas Kurzemes rajona tiesa*);Instanța districtuală Latgale a orașului Rīga (*Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesa*);Instanța districtuală Vidzeme a orașului Rīga (*Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesa*);Instanța districtuală Zemgale a orașului Rīga (*Rīgas pilsētas Zemgales priekšpilsētas tiesa*);Instanța districtuală nordică a orașului Rīga (*Rīgas pilsētas Ziemeļu rajona tiesa*);Instanța districtuală Rīga (*Rīgas rajona tiesa*);Instanța municipală Sigulda (*Siguldas tiesa*);În raza de competență teritorială a **Instanței regionale Vidzeme (*Vidzemes apgabaltiesa*)**:Instanța districtuală Alūksne (*Alūksnes rajona tiesa*);Instanța districtuală Cēsis (*Cēsu rajona tiesa*);Instanța districtuală Gulbene (*Gulbenes rajona tiesa*);Instanța districtuală Limbaži (*Limbažu rajona tiesa*);Instanța districtuală Madona (*Madonas rajona tiesa*);Instanța districtuală Valka (*Valkas rajona tiesa*);Instanța districtuală Valmiera (*Valmieras rajona tiesa*);În raza de competență teritorială a **Instanței regionale Zemgale (*Zemgales apgabaltiesa*)**:Instanța districtuală Aizkraukle (*Aizkraukles rajona tiesa*);Instanța districtuală Bauska (*Bauskas rajona tiesa*);Instanța districtuală Dobeles (*Dobeles rajona tiesa*);Instanța municipală Jelgava (*Jelgavas tiesa*);Instanța districtuală Jēkabpils (*Jēkabpils rajona tiesa*);Instanța districtuală Tukums (*Tukuma rajona tiesa*).**Cauzele administrative sunt judecate de:**Instanța administrativă districtuală (*Administratīvā rajona tiesa*);Instanța administrativă regională (*Administratīvā apgabaltiesa*);Departamentul pentru cauze administrative al Senatului Curții Supreme (*Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departaments*).Competența teritorială a **Instanței administrative districtuale** și a **Instanței administrative regionale** acoperă întregul teritoriu administrativ al Letoniei pentru fiecare caz. Instanța administrativă districtuală include cinci tribunale – unul pentru fiecare regiune judiciară – situate, mai precis, în Riga, Jelgava, Rēzekne, Valmiera și Liepāja.**Competența materială a instanțelor**

În conformitate cu **Legea privind procedura penală**, toate cauzele penale sunt judecate în prima instanță de o instanță districtuală sau municipală. Instanța districtuală Vidzeme a orașului Riga este competentă să judece în primă instanță cauzele penale care implică aspecte legate de secrete de stat. O hotărâre a unei instanțe districtuale sau municipale atacată prin procedura completă de apel (*apelācija*) este reexaminată de o instanță regională ca instanță de al doilea grad de jurisdicție. Orice hotărâre a unei instanțe de grad inferior poate fi contestată numai pe o problemă de drept (*kasācija*) în fața Senatului Curții Supreme. În instanțele municipale sau districtuale, cauzele penale sunt audiate de un singur judecător. În cazul în care cauzele penale sunt deosebit de complexe, președintele instanței de prim grad de jurisdicție poate stabili că respectiva cauză trebuie să fie judecată de un complet format din trei judecători ai instanței respective. Căile de atac în materie penală, atât cele cu procedură completă, cât și cele întemeiate pe o problemă de drept, sunt examinate de un complet alcătuit din mai mulți judecători.

În conformitate cu **Legea privind procedura civilă**, cauzele sunt judecate în primă instanță de o instanță districtuală sau municipală, cu excepția cauzelor care, prin lege, sunt instrumentate în cadrul unei instanțe regionale. Litigiile privind executarea necontestată a obligațiilor (*bezstrīdus piespiedu izpildīšana*) și punerea în aplicare a obligațiilor la notificarea de către instanță (*saistību piespiedu izpildīšana brīdinājuma kārtība*) sunt soluționate de Oficiul registrului funciar al districtului relevant sau de către instanța municipală. Instanțele regionale judecă următoarele cauze în primă instanță:

litigii privind dreptul de proprietate asupra unor bunuri imobile, cu excepția partajului bunurilor între soți;
cauzele care decurg din dreptul contractelor, atunci când valoarea creanței depășește 150 000 LVL;
cauzele privind protejarea drepturilor de brevet, a mărcilor comerciale și a indicațiilor geografice protejate;
cauzele privind insolvența și lichidarea instituțiilor de credit.

Conform dispozițiilor Legii privind procedura civilă, dacă o cauză implică mai multe cereri, din care o parte intră în competența unei instanțe districtuale sau municipale, în timp ce celelalte intră în competența unei instanțe regionale, sau în cazul în care o instanță districtuală sau municipală a acceptat o cerere reconvențională care intră în competența unei instanțe regionale, cauza trebuie să fie judecată de o instanță regională. Instanța regională Riga este competentă să judece în primă instanță cauzele civile în care sunt implicate secrete de stat. În instanțele de prim grad de jurisdicție cauzele civile sunt audiate de un singur judecător, în timp ce căile de atac (cu procedură completă sau pe o problemă de drept) sunt examinate de un complet de judecată.

Cauzele referitoare la încălcări ale normelor administrative sunt judecate de instanțe districtuale sau municipale și de instanțe regionale care au competență în materie civilă și penală. Conform **Codului de procedură administrativă al Letoniei**, o decizie adoptată de o autoritate superioară poate fi contestată în fața unei instanțe districtuale sau municipale. O hotărâre pronunțată de un judecător din cadrul unei instanțe districtuale sau municipale poate fi atacată în fața unei instanțe regionale în cazul în care Codul de procedură administrativă al Letoniei prevede explicit acest lucru. O hotărâre pronunțată în a doua instanță în cadrul unei proceduri privind încălcarea normelor administrative nu mai poate fi atacată și intră în vigoare la data la care este pronunțată.

În conformitate cu **Legea privind procedura administrativă**, cauzele administrative sunt judecate în primă instanță în cadrul unui tribunal al Instanței administrative districtuale, cu excepția cazului în care legea prevede altfel. În situația în care cauzele sunt instrumentate de Instanța administrativă districtuală ca instanță de prim grad de jurisdicție, iar instanța respectivă trebuie să verifice informații care implică secrete de stat, cauzele vor fi audiate în cadrul tribunalului Instanței administrative districtuale din Riga. În cazul în care legea prevede că acțiunea în materie administrativă va fi instrumentată în primă instanță în cadrul Instanței administrative regionale sau în cadrul Departamentului pentru cauze administrative al Senatului Curții Supreme și nu în cadrul Instanței administrative districtuale, cererea relevantă trebuie să fie înaintată Instanței administrative regionale sau Senatului Curții Supreme, după caz. În cadrul unei acțiuni în materie administrativă, o parte poate înainta o cale de atac cu procedură completă împotriva unei hotărâri sau a unei hotărâri auxiliare a instanței de prim grad de jurisdicție, cu excepția cazului în care legea prevede că hotărârea nu poate fi atacată sau poate fi atacată numai pe o problemă de drept. O hotărâre a unei instanțe administrative districtuale care nu a intrat încă în vigoare poate fi atacată în fața Instanței administrative regionale. În cadrul unei acțiuni administrative, o parte poate introduce o cale de atac întemeiată pe o problemă de drept împotriva unei hotărâri sau a unei hotărâri auxiliare a instanței de al doilea grad de jurisdicție în cazul în care instanța a încălcat norme materiale sau de procedură sau și-a depășit competențele în timpul procedurii. În cadrul instanței de prim grad de jurisdicție, acțiunile administrative sunt audiate de un singur judecător sau de un complet format din mai mulți judecători, în timp ce, în cadrul unei instanțe de al doilea grad de jurisdicție, care examinează căi de atac cu procedură completă sau întemeiate pe o problemă de drept – acestea sunt audiate de un complet de judecată.

În conformitate cu **Legea privind brevetele**, Instanța regională Riga, în calitate de instanță de prim grad de jurisdicție, instrumentează următoarele tipuri de cauze care vizează chestiuni legate de protecția juridică a invențiilor, în conformitate cu procedura civilă:

restabilirea drepturilor de brevet

anularea brevetelor

drepturi de utilizare prealabilă

încălcarea unui brevet

declararea încălcării unui brevet ca fiind nulă și neavenită

acordarea unei licențe, dispozițiile sau îndeplinirea unui contract de licență

drepturile la despăgubiri datorate imposibilității de a utiliza invenția în mod public.

Conform **Legii privind desenele și modelele**, Instanța regională Riga, în calitate de instanță de prim grad de jurisdicție, soluționează următoarele tipuri de litigii care vizează următoarele chestiuni privind protejarea juridică a desenelor și modelelor:

recunoașterea drepturilor asupra unui desen/model

anularea înregistrării unui desen/model

folosirea ilegală a unui desen/model (încălcări privind un desen/model)

acordarea unei licențe, dispozițiile sau îndeplinirea unui contract de licență.

Curtea Supremă cuprinde Senatul, alcătuit din trei departamente (Departamentul pentru cauze civile, Departamentul pentru cauze penale și Departamentul pentru cauze administrative) și două camere (Camera pentru cauze civile și Camera pentru cauze penale). Camerele examinează căi de atac complete împotriva hotărârilor judecătorești pronunțate în prima instanță de către instanțele regionale. Senatul este instanța care examinează căi de atac întemeiate pe probleme de drept împotriva tuturor hotărârilor instanțelor districtuale sau municipale sau ale instanțelor regionale și este, de asemenea, instanță de prim grad de jurisdicție pentru cauzele referitoare la deciziile ale Consiliului Biroului de Stat pentru Audit (*Valsts kontroles padome*) adoptate în conformitate cu procedura prevăzută la articolul 55 din Legea privind Biroul de Stat pentru Audit. Cauzele sunt audiate, în cadrul fiecărei camere, de un complet alcătuit din trei judecători. În cadrul Senatului Curții Supreme, cauzele sunt audiate de un complet alcătuit din trei judecători sau, în anumite cazuri prevăzute prin lege, cu o componentă extinsă.

Baze de date juridice

Denumirea și adresa URL a bazei de date

[Portalul instanțelor naționale](#)

[Curtea Supremă](#)

[Este gratuit accesul la baza de date?](#)

Da, accesul este **gratuit**.

Scurtă descriere a conținutului bazei de date

Portalul instanțelor naționale cuprinde o selecție de hotărâri judecătorești ale tuturor instanțelor de drept comun în cauze civile și penale, precum și hotărâri ale instanțelor administrative. Informațiile se găsesc în secțiunile *Tiesu nolēmumi* („Hotărâri judecătorești”) și *E-Pakalpojumi* („Servicii electronice”).

Portalul Curții Supreme conține o arhivă cu jurisprudență care include atât hotărâri relevante ale Senatului, cât și compilații de jurisprudență. Informațiile se găsesc în secțiunea *Tiesu informācija* („Informații judiciare”).

Context

Informațiile publicate pe Portalul instanțelor naționale, hotărârile Senatului și compilațiile de jurisprudență publicate pe portalul Curții Supreme sunt disponibile în prezent numai în limba letonă.

Ultima actualizare: 08/06/2015

Versiunea în limba națională a acestei pagini este gestionată de statul membru respectiv. Traducerile au fost efectuate de serviciile Comisiei Europene. Este posibil ca eventualele modificări aduse originalului de către autoritatea națională competentă să nu se regăsească încă în traduceri. Comisia Europeană declină orice responsabilitate privind informațiile sau datele conținute sau la care face trimitere acest document. Pentru a afla care sunt regulile privind protecția drepturilor de autor aplicabile de statul membru responsabil pentru această pagină, vă invităm să consultați avizul juridic.